

Kolik zaplatíme za „lepšího“ lékaře

105 poslanců dá důvěru vládě

LIDOVÉ NOVINY

STŘEDA 25. DUBNA 2012

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 15 Kč (Předplatné 13 Kč*)

Ceník doktorů: plán provází chaos

Od května si budou moci lidé kupovat špičkové lékaře • Je to nelegální, naznačují právníci

VERONIKA RODRIGUEZ

PRAHA Operace sleziny špičkovým odborníkem za pět tisíc?

Nemocnice už týden před ostrým startem tvoří ceníky svých doktorů. Právníci ale varují, že plán ministerstva zdravotnictví není legální.

Do startu revoluční novinky v českém zdravotnictví zbývá pouhý týden. Pacienti mají mít od května právo vybrat si za úplaty lékaře, který je bude třeba operovat.

Plán ministra Leoše Hegera už teď ale čelí vlně kritiky. „Výběr lé-

kaře není nadstandard. Volbu lékaře zákon popisuje jako bezplatné právo každého pacienta,“ upozorňuje právník Platformy zdravotních pojištěnců Ondřej Dostál.

V krajním případě by mohli lékaři podle něj skončit před soudem za neoprávněné obohacování.

Podobně varuje i advokátka Monika Bakešová z Roudnice nad Labem: „Zákon nelze nahradit vyhláškou či věstníkem. Pokud není připlácení jednoznačně stanoveno zákonem, zůstává nelegálním,“ tvrdí.

Náměstek ministra zdravotnictví Petr Nosek je ale přesvědčen, že se

Kapacity: „Nás si nekoupíte.“

Výběr lékaře pacientem nedoporučuji, operátora určuji sám.

Přednosta Kardiocentra IKEM Jan Pírk

lékaři střetu ze zákonem nevystavují. „Pacient má právo na volbu zdravotnického zařízení, ne lékaře,“ tvrdí Hegerův náměstek. Pikantní ovšem je, že ministerstvo nemá týden před ostrým startem hotovu ani

vyhlášku, která by pravidla oceňování lékařů upravovala.

Některé nemocnice proto se zavedením novinky váhají. Ceníky mají připraveny jen tři špitály ze dvou stovek v republice: fakultní

nemocnice v Olomouci, Hradci Králové a pražských Vinohradech. Některá zařízení už ale teď říkají, že své doktory nezaplatí. „Jsme superspecializované pracoviště, ve kterém pracují samí odborníci. A já vždy vypíši operaci jen tomu, kdo je odborně způsobilý ji udělat,“ říká Jan Pírk, profesor z pražského Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM). Lepší než nosit obálky lékařům by pro pacienty bylo připojistit si nadstandardní péči, doplňuje ho Pavel Dungal, přednosta ortopedie v Praze Na Bulovce. **Více čtěte na straně 17**

Sloupek LN

Kuliši forever

MARTIN WEISS

V zemi, kde je v samotné Listině práv a svobod zakotveno báječné plastic-
ké „právo na bezplatnou zdravotní péči na základě veřejného pojištění“, je třeba ve zdravotnické legislativě počítat s čímkoli.

Tedy i s tím, že výběr lékaře za příplatek je možná nezákonný.

Přenechme tento spor právníkům (jako bychom taky mohli dělat něco jiného, že) a všimněme si vlažného, až negativního přijetí, jež zavádění novinek jako placené nadstandardy či volba lékaře vítá. Námitky jsou do jisté míry platné. Specialisté by mohli chybět při akutních zákrocích či operacích neplaticích pacientů, případně by je mohly odsát špičkové nemocnice. Ale nechce se věřit, že by tomu správným nastavením systému nešlo předejít. Je tu ve hře ještě něco jiného a to něco je kulturní povahy.

Pan doktor má v české společnosti exaltovaný status. A co je v kapitalistické společnosti (zejména takové, jež kapitalismus obtížně trávila) nejceněnější? To, co se nedá za peníze koupit. Takže se bráníme oficiálnímu uznání toho, že špičkový lékař může být k máni za peníze. Ten má být k máni jinak: musíte taky být někdo anebo aspoň znát někoho, komu pan přednosta zvedne telefon. O penězích se pak domluvíme diskretně.

Kdo tvrdí, že na tom není zblá pravdy, nechť se rozpomenou, jak pronikl na veřejnost lékařský termín „kulich“.

ČTĚTE V LN

O kmotrovi věděla i policie

Když v roce 2007 odposlouchávala tajná služba kmotra ODS Romana Janouška a přišla na to, že si volá s vlivnými politiky, předala tyto informace jak tehdejší vládě Mirka Topolánka, tak i policii. **strana 4**

Tymošenková hladová

Bývalou ukrajinskou premiérku Julii Tymošenkovou údajně zblbli bachaři. Uvězněná politička proto zahájila hladovku. **strana 7**

Střechy plné solárů

Limit na připojení malých střešních solárních elektráren se rychle vyčerpává. Nové panely už lidé brzy nepřipojí. **strana 13**

Starý dobrý New York, jak ho neznáme. Newyorská radnice zpřístupnila na internetu unikátní databázi statistik fotografií zachycujících vývoj města od poloviny 19. století. Snímky zahrnují budovy, každodenní život, ale i archiv policejních fotografií zločinů. Fotografie pořídili anonymní zaměstnanci radnice. Mnohé z nich byly dosud dostupné jen v úředovně archivu na Manhattanu. Nyní je mohou online v digitalizované podobě využívat historici, filmaři, památkáři či kdokoli jiný. **Více na www.lidovky.cz** REPRO ČTK/AP

Češi neskrbli. Na památky dají miliony

VERONIKA FEJTKOVÁ
MICHAELA KABÁTOVÁ

PRAHA Když jde o záchranu kulturních památek, dokážou Češi sáhnout i hlouběji do peněženky.

Svědčí o tom i příběh nedávno vyhořelého rozhledny Hýlačka u Táboře.

Dřevěnou, devadesát let starou stavbu plameny pohltily letos na Nový rok. Dva týdny na to vypsal Klub českých turistů veřejnou sbír-

ku na její obnovu. A výzva bleskově zabrala. Podle jednoho z jejích organizátorů Radka Přilepky sbírka čítá už několik set tisíc korun. Už teď si maluje, jak bude nová Hýlačka vypadat. „Chtěli bychom, aby byla vyšší,“ říká Přilepek.

Ze Češi nejsou národem skrbli-
ků, potvrzuje i ředitel Institutu pro památky a kulturu Aleš Kozák. „Ročně se mezi lidmi na památky vyberou miliony korun,“ odhaduje.

Fungující centrální registr, z něhož by se daly přesné údaje o vyba-

Nejvíce peněz jde na kostely

- Česko má více než 40 tisíc nemovitých kulturních památek.
- 76,3 milionu Kč poslalo loni na jejich obnovu ministerstvo kultury.
- 166 veřejných sbírek za miliony korun šlo loni na obnovu památek.
- Většina peněz jde na obnovu sakrálních staveb. Loni to bylo 83 kostelů, 21 kaplí a 12 zvonů.

ných penězích vyčíst, podle něj neexistuje. Oznámení o veřejných sbírkách jejich organizátoři posílají na jednotlivé krajské úřady.

A páně Kozákovi lidé se to snaží změnit. Od loňského roku evidují všechny probíhající veřejné sbírky zaměřené na kulturní památky.

Do dneška zaznamenali 102 sbírek na záchranu památek. Drtivá většina míří na renovaci zchátralých kostelů a kaplí. Nejčastěji sbírky vyhláší obce, pak následují sdružení a farnosti. Mezi památka-

mi, které lidé svými příspěvky zachránili, je třeba kaple sv. Jana Nepomuckého v obci Kolečovice-Zde-
raz na Rakovnicku. Milion korun na opravu se podařilo vybrat za pět let. Peníze na obnovu sakrálních staveb většinou putují z kapes starších, věřících lidí. U dalších památek je škála drobných sponzorů pestřejší. Například díky pomoci obyvatel Bučovic a návštěvníků místního zámku má už za rok chrlit vodu kašna na zámeckém nádvoří. **Čtěte TÉMA na straně 2**

LIDOVÉ NOVINY
ROČNÍK XXV - ČÍSLO 98 **
lidovky.cz
NAVŠTIVTE NÁŠ ZPRAVODAJSKÝ
SERVER WWW.LIDOVKY.CZCENY V ZAHRANIČÍ
Německo, Rakousko 1,70 € | Slovensko 0,90 €PŘEDPLATNÉ 225 555 533
* průměrná cena za jeden výtisk

Češi vydatně pomáhají státu s opravou chátrajících kulturních památek. Ročně vyberou miliony

Nejvíce pomoci jde na sakrální památky

MICHAELA KABÁTOVÁ
VERONIKA FEJTKOVÁ

PRAHA Hrady, zámky, zahrady nebo rozhledny. Na všechny tyto památky se pořádají veřejné sbírky. Vůbec nejvíce Češi pomáhají sakrálním stavbám.

Ze 166 veřejných sbírek, které probíhaly minulý rok a většina ještě nebyla ukončena, se 116 zaměřuje na obnovu kostelů, kaplí, zvonů a jiných církevních památek. Ročně jdou na záchranu nemo-

vitých památek od jednotlivců miliony. Vyplývá to z údajů nevládního Institutu pro památky a kulturu.

Jednu z všech vystihuje rekonstrukce kaple sv. Jana Nepomuckého v obci Kolečovice-Zdeřaz na Rakovnicku. Na její záchranu bylo potřeba sehnat milion korun. To se podařilo za pět let. V polovině května proběhne slavnostní otevření kaple a její vysvěcení.

„Kaple byla v podstatě před spadnutím,“ řekla LN Anna Hala-

dová z občanského sdružení Zdeřaz. Kaple měla zřícenou střechu, na pískovcovou sochu sv. Jana Nepomuckého, která se sesunula z podstavce, tak přišlo.

Pomáhal i Ivan Magor Jírous

„Navíc zadní část kaple podléhá prasklím, takže měla i hnuté základy,“ dodává Haladová. V roce 2007 proto občanské sdružení uspořádalo první veřejnou sbírku na opravu kaple, která je stará 179 let.

Potřebný milion daly dohromady dotace od ministerstva kultury, příspěvek obce, ale i peníze, které se nashromáždily na účtu od dárců, a výnosy z benefičních hudebních akcí.

Kromě zhruba šesti koncertů v nedalekém kostele peníze vynesl i festival v Praze, který byl uspořádán na počest česko-slovenského undergroundu.

„Byli tam lidé jako Ivan Magor Jírous a Vratislav Brabenec z Plastic People of the Universe, pak ješ-

tě například písničkářka Dáša Vokatá,“ vzpomíná Anna Haladová.

Na varhany zatím chybí miliony

Další sbírka, která ale v brzké době určitě neskončí, se pořádá na záchranu varhan z 19. století. Ty jsou součástí inventáře pražského kostela sv. Ludmily.

Varhany mají některé píšťaly skácené, jiné zdeformované, statika dubové skříně, ve které jsou zasazené, je poškozená. Aby mohly varhany fungovat

dalších sto let, vyžádá si oprava podle informací občanského sdružení, které si je vzalo na starost, 9 milionů korun.

Při předešlé tříleté sbírce, která skončila loni v létě, se podařilo vybrat asi 780 tisíc korun. Vzpětí se ale otevřela nová sbírka, na které je zatím zhruba 50 tisíc korun. Na radě je teď benefiční koncert. Ten proběhne 13. května.

Poznámka k tématu
čtěte na straně 10

Renesanční skvost začne zase chrlit vodu

BUČOVICE Kašna na nádvoří zámku v Bučovicích měří osm metrů a váží odhadem 30 tun. Patří prý k nejkrásnějším v tuzemsku, ale v plné kráse ji nikdo žijící neměl šanci vidět. Na suchu je totiž zřejmě mnohem víc než sto let.

Jen díky podpoře stovek místních obyvatel i návštěvníků zámku začnou dračí hlavy možná už za rok znovu chrlit vodu. Odhady nákladů zní dva miliony korun. „Díky veřejné sbírce a dobročinným akcím jsme už společně s radnicí vybrali zhruba tři sta tisíc korun, které pomohly zajistit kašnu před vlivy zimy a nahradit dílčí škody,“ popsala LN kastelánka Jana Burianková.

Ani to by nestačilo. Loni ale díky zájmu lidí přišel i výrobce hracích automatů, který nedaleko sídlí, a přinesl 1,8 milionu korun. „Mohl to dát na cokoli, ale přispěl tady. Je to největší soukromý dar státní památce, o kterém na jihu Moravy vím,“ dodal ředitel brněnských památkářů Petr Kroupa.

Fungovala více než dvě stě let

Bakchova kašna je nyní vlastně jen obří sochou. Památkáři netuší, kdy zmizel bazén, do něhož voda stékala. Podle jejich odhadů přestala fontána fungovat pravděpodobně někdy v 19. století.

„Začínáme hledat nejen odborníky, kteří zajistí úpravu soch a vytvoření nádrže, ale také experty, kteří s ohledem na historickou cenu kašny doplní rozvody vody,“ doplnila kastelánka.

Fontána byla v provozu zřejmě od roku 1637. Manýristické dílo Pietra Materny vzniklo podle návrhu G. G. Tencally a patří k nejvýznamnějším na Moravě. miš

Osud stovek památek, které jsou v katastrofálním stavu, závisí na ochotě lidí přispívat do veřejných sbírek. A Češi při nich nejsou skoupí.

Rekonstrukce Bakchovy kašny na zámku v Bučovicích přijde na více než 2 miliony korun

Zdroj: Institut pro památky a kulturu

40 000

nejméně tolik má Česká republika nemovitých kulturních památek

76,3 milionu korun

poslalo loni ministerstvo kultury na záchranu těch nejponičenějších

166 veřejných sbírek

probíhalo loni na obnovu památek

83 kostelů, 21 kaplí, 12 zvonů

většinu sbírek lidé organizují na záchranu sakrálních staveb

Středočeský kraj

zde probíhá nejvíce sbírek, nejen na opravy kapliček, ale například na hasičskou zbrojnicí

MÁME VYBRÁNO

Až do 20. května 2012 běží soutěž veřejných sbírek na obnovu památek Máme vybráno, jejímž mediálním partnerem jsou LIDOVÉ NOVINY a server Lidovky.cz.

Na Hýlačku už lidé vybrali statisíce korun

TÁBOR Hasiči, školáci i další lidé na Tábořsku se snaží o obnovu populární rozhledny na vrchu Hýlačka. Přes devadesát let stará a osmnáct metrů vysoká rozhledna kompletně shořela 1. ledna letošního roku. Už dva týdny poté vypsal Klub českých turistů, který rozhlednu u Tábořsku spravuje, sbírku s cílem obnovit ji.

I samotné organizátory přitom překvapil ohlas této výzvy. „Pokud bych měl více času, mohl bych samozřejmě spočítat přesně. Odhadem ale sbírka k dnešnímu dni vynesla statisíce korun,“ řekl LN Radek Přilepek z tábořského Klubu českých turistů.

Přispěli mimo jiné hasiči z výnosu tomboly na svém plese, školy a školky prostřednictvím bleších trhů a prodejních výstav prací svých žáků, pořadatelé koncertů, zaměstnanci firem i desítky drobných dárců. Potíž je v tom, že Klub českých turistů zatím neví, kolik bude obnova Hýlačky stát. Škoda po požáru byla předběžně vyčíslena na milion korun.

„Podoba a i předpokládaná cena nové rozhledny vzejde z veřejné soutěže. Chtěli bychom, aby Hýlačka byla o něco vyšší, ze staré už bylo kvůli okolním stromům špatné vidět,“ uvedl Přilepek.

K obnově stavby by měl pomoci i slíbený příspěvek od města Tábor a Jihočeského kraje. Rozhlednu ve tvaru husitské hlásky nechal postavit Klub českých turistů v roce 1920, od roku 1995 byla rozhledna kulturní památkou. Příčiny lednového požáru se policii nepodařilo objasnit, případ po dvou měsících vyšetřování odložila. kes

Poslední parní kráska má ožít

PŘEROV Na koleje poprvé vyjela v době, kdy už v sousedních halách plzeňská Škoda vyráběla elektrické lokomotivy. Tmavě zelené parní lokomotivě železničáři začali něžně přezdívat Rosnička.

Desítky nadšenců bojují za to, aby stroj z roku 1956 zůstal zachovaný ve funkčním stavu. Je totiž posledním typem parní lokomotivy vyrobené pro tehdejší ČSD. Vznikly jí jen dva kusy – pára souboj o vládu na kolejích prohrála.

Přesto ale právě tato Rosnička ještě odvezla po části trasy zvláštní vlak s ruským vůdcem N. S. Chruščovem, který jel do Vídne na schůz-

ku s americkým prezidentem J. F. Kennedym.

Sbírka, kterou vyhlásila Nadace Okřídlené kolo, má pomoci, aby parní kráska opět naplno odflukovala a táhla nostalgické vlaky.

Stát zaskakuje nadšenci

„Pro parní lokomotivy platí přísná pravidla. Rosnička skončila v roce 2009 životnost kotle a potřebuje renovaci,“ popisuje ředitel přerovské nadace Josef Tomeček. Odhady mluví o dvou milionech korun. Zatím nadace, která už předtím pomohla několika železničním unikátům, vybrala asi čtvrtinu.

Rosnička (oficiálně lokomotiva 464.202) je exponátem Národního technického muzea (NTM). Přesto s ní pomáhají lidé z Přerova a z Olomouce, kde dosloužila.

Rosnička je ale i symbolem situace v údržbě starých lokomotiv a vagonů. Ta stojí z velké části na fan- dech, jejich práci a podpoře. Například železniční sekce technického muzea sice vlastní na pět desítek parních lokomotiv, provozuschopné jsou jen jednotlivé. „Právě pomoc nadšenců, k nimž patří i Nadace Okřídlené kolo, je nenahraditelná,“ přiznává ředitel odboru železničního muzea NTM Michal Novotný. miš

Sbírka „lepší“ díry na chodnících

PRAHA Díky veřejným sbírkám si svou návštěvnícky atraktivní podobu udržuje také zahrada v broumovském klášteře v Králověhradec- kém kraji.

Téměř dva roky posílají drobní sponzoři buď dárcovské SMS nebo rovnou finanční příspěvky na zvláštní účet.

„A i když nejde o částky v řádech tisíců, velmi si této pomoci vážíme,“ říká Jitka Nigrinová z Agentury pro rozvoj Broumova. Ze zaslaných peněz správci částečně hradí péči o zdejší trávníky, opravy zdí, altánů, schodů či chodníků. Na potřebné velké opravy ale zási-

lané příspěvky nestačí. Naděje lidí, kteří o zdejší klášter a zahradu pečují, se teď upírají k ministerstvu kultury. „V tuto chvíli se čeká na rozhodnutí o přidělení dotace,“ upřesňuje Nigrinová.

Peněz na projekt nebude potřeba málo. Plánované vzdělávací a kulturní centrum si má podle předpokladů vyžádat více než 200 milionů korun.

„Projekt by měl přinést významnou rekonstrukci zahrady a budovy kláštera a přebudovat ho pro vzdělávání ve dvou institutech. Jedním z nich je institut krásných umění, druhým institut přírodního vzdělá-

vání,“ vysvětlil Jan Školník z Agentury pro rozvoj Broumova.

Sama zahrada přiléhá k severnímu průčelí klášterní budovy, od které ji odděluje příkop překlenutý kamenným mostem. Plocha o velikosti zhruba dva a půl hektaru je obehnaná kamennou zdí.

Historie klášterní zahrady sahá do druhé poloviny 17. století.

Přední část původně tvořila okrasná terasová zahrada v barokním italském stylu s pravidelnými geometrickými ornamenty. Na ni zřejmě navazovala zelinářská část a později založený park s barokní kašnou. ver

Znovuzprovoznění parní lokomotivy „Rosnička“ bude podle odhadů stát 2 miliony korun

Oprava kaple sv. Jana Nepomuckého si vyžádala milion korun

Aby varhany v kostele sv. Ludmily v Praze fungovaly alespoň 100 let, je třeba sehnat 9 milionů

Veřejné sbírky pomáhají udržet provoz v zahradě broumovského kláštera

U vyhořelé rozhledny Hýlačky u Tábořsku se zatím cena za opravu nestanovila ani přibližně

